

УДК: 616.89-008

DOI: <https://doi.org/10.36927/2079-0325-V30-is3-2022-80>*Скребцова Г. В., Чемерис М. М.**Харківська медична академія післядипломної освіти (м. Харків)***Психічний дистрес у пацієнтів з дерматологічними захворюваннями
як комплексна проблема психодерматології**

Актуальність. Нині проблеми психодерматології — нового та перспективного напрямку інтеграції психосоматичної медицини та медичної психології, який зосереджений на вивченні взаємодії між психікою та шкірою, набувають значної актуальності.

На сьогодні став незаперечним факт впливу психоемоційних чинників на перебіг шкірних захворювань. Актуальними для вивчення є питання дії психологічних факторів на виникнення і перебіг дерматозів; виявлення психологічних змін, пов'язаних з наявністю шкірних захворювань, та їх лікування; оцінка поширеності та структура психічних розладів у дерматологічних хворих, питання застосування психофармакотерапії при дерматозах тощо; встановлення психосоматичного підґрунтя розвитку дерматологічних захворювань; розроблення принципів та програм психологічної допомоги пацієнтам з шкірними хворобами.

Шкіра та нервова система розвиваються з одного ембріонального листка — ектодерми, що є свідченням на користь міцного зв'язку дерматологічних захворювань та психічного стану людини. Більшість захворювань шкіри, на відміну від багатьох соматичних хвороб, не становлять вітальної загрози, проте, їх вплив на психологічний стан хворого є досить значним.

Психологічною особливістю дерматологічних захворювань є зміни зовнішнього вигляду, що у низці випадків внаслідок значного спотворення зовнішності, або сприйняття дефекту як надмірного, при-

зводять до виникнення різноманітних психоемоційних реакцій та поведінкових розладів.

Результати. Встановлено, що у 25—60 % дерматологічних хворих є психічні розлади. Шкірні захворювання, які спричиняють косметологічні дефекти, у 40—60 % осіб супроводжуються зниженням соціального статусу, проблемами у професійній діяльності, погіршенням якості життя.

Крім того, серед дерматологічних захворювань спостерігаються й небезпечні для життя онкодерматологічні хвороби, а саме меланома, карцинома шкіри, базаліома або плоскоклітинний рак голови та шиї. В таких випадках хворий опиняється під дією як мінімум двох потужних стресогенних чинників — вітальних екзистенційних переживань та психологічного й соціального дискомфорту від зовнішніх проявів хвороби — що формує порочне коло патологічних взаємовпливів, накладає відбиток на стан психічного здоров'я хворого та сприяє розвитку станів психологічної дезадаптації. Однак, незважаючи на беззаперечну потребу впровадження медико-психологічних заходів для пацієнтів дерматологічного профілю, сучасні реалії свідчать про наявність лише поодиноких спроб в цьому напрямку.

Висновки. Проте, вираженість психічного дистресу у пацієнтів з дерматологічними захворюваннями різного рівня вітальної загрози зумовлюють нагальну потребу розроблення персоніфікованих програм психокорекції для цих категорій хворих, що планується реалізувати в рамках подальшої роботи.